

Utdrag arbetarskyddsstyrelsens författningssamling AFS 1994:54**Tillämpningsområde**

1 § Dessa föreskrifter gäller arbeten som utförs med stationära, transportabla eller mobila högtrycksutrustningar, som har högre sprutarbetstryck än 25 bar.

Allmänt

2 § Skriftliga hanterings- och skyddsföreskrifter för arbetet skall finnas tillgängliga på arbetsplatsen.

3 § Den som använder högtrycksutrustning skall väl känna till hälso och olycksfallsriskerna, lämplig arbetsteknik och skötsel av utrustningen. Den som använder högtrycksutrustning med högre spruttryck än 200 bar skall ha genomgått särskild utbildning och ha tillräcklig färdighet i detta arbete.

4 § Om verksamheten bedrivs på skiftande platser skall det finnas skriftliga rutiner för riskbedömning.

5 § Den som vistas i område där det kan finnas risk för stänk eller utkastande föremål, skall använda ögonskydd.

6 § Strålen från en högtrycksutrustning får inte riktas direkt mot elektriska installationer eller apparater.

7 § Vid invändig rensning av rör skall åtgärder vidtas så att sprutmunstycket inte kan lämna röret oväntat eller avsiktligt. (Munstycket får inte vända i röret).

Handhållet sprutdon

8 § Den som använder handhållet sprutdon skall använda

- ögonskydd
- fot- och benskydd samt
- skyddshjälm och ansiktsskydd om sprutvattentrycket är högre än 200 bar.

sådana fot- och benskydd skall väljas som täcker de delar av fot och ben som vid normalt arbete kan riskera att träffas av vattenstrålen och som motstår genomslag av vattenstrålen under tillräckligt lång tid för att hindra personskada.

9 § Arbetet handhållet sprutdon skall ordnas och genomföras så att långvarig statisk eller på annat sätt olämplig arbetsbelastning undviks.

10 § Åtgärder skall vidtas så att den som använder ett handhållet sprutdon inte utsätts för oväntade eller plötsliga ändringar i sprutdonets reaktionskraft eller sprutvattnets temperatur.

11 § Handhållet sprutdon med kortare strålrör än 750 mm får användas endast om arbetets art inte medger användning av längre strålrör. I sådant fall skall särskilda åtgärder vidtas så att direkt kontakt med vattenstrålen undviks.

Högtrycksslangar, manöverkablar

12 § De tryckbärande slangarna i en högtrycksutrustning (högtrycksslangar) får inte utsättas för högre tryck och temperatur än de med hänsyn till utförande, slitage och ålder är lämpade för.

13 § Högtrycksslangar och manöverkablar samt tillhörande kopplingar och förbindningar skall skyddas mot slitage och annan överkan.

14 § Högtrycksslangar och kopplingar skall vara fastsatta, belägna eller skyddade så att personskada undviks om de brister.

Drift och underhåll

15 § Högtrycksutrustning skall omedelbart tas ur bruk om fel eller onormal funktion, som har betydelse ur skyddsynpunkt, upptäcks. Den får inte användas förrän felet eller funktionsstörningen avhjälpas.

16 § De delar av en högtrycksutrustning vilkas funktion och kondition är av särskild betydelse för säkerheten mot personskada och ohälsa, när utrustningen är i bruk, kontrolleras dagligen.

Övrigt

17 § Åtgärder skall vidtas så att den som skall ge medicinsk vård för sårskada av vattenstråle får information om vad som orsakat skadan.